

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 58 - 95, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/185/2000

POLITYK ROKU 2000

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, GRUDZIEŃ 2000

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Grudzień to tradycyjnie czas bilansów, podsumowań i plebiscytów dotyczących mijającego roku. Jak Polacy oceniają naszą klasę polityczną w ostatnim roku mijającego stulecia? Który z polityków - ich zdaniem - zasługuje na tytuł polityka roku 2000? Odpowiedź na to pytanie przynosi grudniowy sondaż¹.

Od czterech lat w naszym corocznym rankingu² bezapelacyjnie pierwszą pozycję zajmuje Aleksander Kwaśniewski, z roku na rok zwiększając jeszcze swoją przewagę nad innymi politykami godnymi - w ocenie Polaków - tego miana. W tym roku niemal jedna trzecia ankietowanych (31%) typowała obecnego prezydenta na polityka roku. Pozostali konkurenci osiągnęli wynik znacznie odbiegający od poparcia, jakie uzyskał zwycięzca tegorocznych wyborów prezydenckich.

Drugie miejsce w rankingu zajął Andrzej Olechowski, którego na polityka roku spontanicznie wybrało 4% ankietowanych. Po 2% wskazań uzyskali jeszcze: Jerzy Buzek, Bronisław Geremek, Lech Kaczyński, Jolanta Kwaśniewska, Jarosław Kalinowski i Marian Krzaklewski. Na liście polityków, którzy w tym roku w ocenie opinii publicznej wyróżnili się swą działalnością, znaleźli się także: Leszek Balcerowicz, Władysław Bartoszewski, Hanna Gronkiewicz-Waltz, Andrzej Lepper, Leszek Miller, Maciej Płażyński i Lech Wałęsa (po 1% wskazań).

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (127) przeprowadzono w dniach 1-4 grudnia 2000 roku na 1087-osobowej reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłej ludności Polski.

² Ankietowani odpowiadali na pytanie otwarte, tzn. nie korzystali z gotowych list, ale sami wymieniali nazwiska osób, które ich zdaniem zasługują na ten tytuł.

		CBOS
Któremu z polskich polityków należy się, Pana(i) zdaniem, miano Polityka roku 2000? Chodzi o człowieka, który najlepiej działał, zrobił najwięcej w interesie kraju, społeczeństwa, ludzi takich jak Pan(i).		
Aleksander Kwaśniewski		31%
Andrzej Olechowski		4%
Jerzy Buzek		2%
Bronisław Geremek		2%
Lech Kaczyński		2%
Jolanta Kwaśniewska		2%
Jarosław Kalinowski		2%
Marian Krzaklewski		2%
Leszek Balcerowicz		1%
Władysław Bartoszewski		1%
Hanna Gronkiewicz-Waltz		1%
Andrzej Lepper		1%
Leszek Miller		1%
Maciej Płażyński		1%
Lech Wałęsa		1%
Żaden, nikt, nie ma takiego, nikt nic nie zrobił		25%
Nie wiem, nie znam, trudno powiedzieć		20%
Ankietowani mogli wymienić tylko jednego polityka.		

Aleksander Kwaśniewski, co zrozumiałe, jest politykiem roku przede wszystkim dla osób o lewicowych poglądach politycznych (52%), a także respondentów o orientacji centrowej (26%). Badani identyfikujący się z prawicą wyraźnie częściej niż pozostali wymieniali natomiast Andrzeja Olechowskiego, Jerzego Buzka, Mariana Krzaklewskiego i Bronisława Geremka, choć i wśród ankietowanych z tej grupy Aleksander Kwaśniewski cieszy się największym uznaniem.

W tym roku, poza Aleksandrem Kwaśniewskim, większość polityków obecnych na takiej liście także w poprzednich latach uzyskała gorsze wyniki. Rzadziej niż w ubiegłym roku wymieniano Leszka Balcerowicza, Jerzego Buzka, Bronisława Geremka, Hannę Gronkiewicz-Waltz, Leszka Millera i Andrzeja Lepera. Natomiast zdaniem ankietowanych

zasługującymi na to zaszczytne miano politykami, których nazwiska po raz pierwszy pojawiały się w wypowiedziach Polaków, są: Andrzej Olechowski, Lech Kaczyński, Jarosław Kalinowski oraz Władysław Bartoszewski. Warto jeszcze zauważyć, że Lech Kaczyński i Władysław Bartoszewski należą do nielicznych na tej liście polityków, którzy nie zawdzięczają swojej popularności uczestnictwu w kampanii prezydenckiej.

Tabela 1

Któremu z polskich polityków należy się, Pana(i) zdaniem, miano „polityka roku”? Chodzi o człowieka, który najlepiej działał, zrobił najwięcej w interesie kraju, społeczeństwa, ludzi takich jak Pan(i).			
1997	1998	1999	2000
Aleksander Kwaśniewski 20%	Aleksander Kwaśniewski 21%	Aleksander Kwaśniewski 26%	Aleksander Kwaśniewski 31%
Marian Krzaklewski 9%	Jerzy Buzek 14%	Leszek Balcerowicz 6%	Andrzej Olechowski 4%
Włodzimierz Cimoszewicz 4%	Leszek Balcerowicz 5%	Jerzy Buzek 4%	Jerzy Buzek 2%
Jerzy Buzek 3%	Leszek Miller 3%	Bronisław Geremek 4%	Bronisław Geremek 2%
Leszek Balcerowicz 2%	Bronisław Geremek 2%	Hanna Gronkiewicz-Waltz 3%	Lech Kaczyński 2%
Inne konkretne nazwiska 10%	Jolanta Kwaśniewska 2%	Marian Krzaklewski 2%	Jolanta Kwaśniewska 2%
	Hanna Gronkiewicz-Waltz 2%	Andrzej Lepper 2%	Jarosław Kalinowski 2%
	Marian Krzaklewski 2%	Tadeusz Mazowiecki 2%	Marian Krzaklewski 2%
	Inne konkretne nazwiska 5%	Leszek Miller 2%	Inne konkretne nazwiska 7%
Żaden, nie ma takiego polityka 21%	Żaden, nie ma takiego polityka 18%	Żaden, nie ma takiego polityka 19%	Żaden, nie ma takiego polityka 25%
Trudno powiedzieć 31%	Trudno powiedzieć 26%	Trudno powiedzieć 23%	Trudno powiedzieć 20%

W 2000 roku co czwarty ankietowany twierdzi, że nie ma osoby, która zasługuje na tytuł polityka roku. Odsetek krytycznych ocen klasy politycznej należy do najwyższych, odkąd prowadzimy taki ranking. Jednocześnie można zauważyć, że wybór polityka roku staje się łatwiejszy i zmniejsza się liczba respondentów niepotrafiących wskazać osoby zasługującej na to miano.

Opracował

Krzysztof PANKOWSKI

A N E K S

Tabela 1. Któremu z polskich polityków należy się, Pana(i) zdaniem, miano POLITYKA ROKU 2000? Chodzi o człowieka, który najlepiej działał, zrobił najwięcej w interesie kraju, społeczeństwa, ludzi takich jak Pan(i).
 1 - Leszek Balcerowicz; 2 - Władysław Bartoszewski; 3 - Jerzy Buzek; 4 - Bronisław Geremek;
 5 - Hanna Gronkiewicz-Waltz; 6 - papież Jan Paweł II; 7 - Lech Kaczyński; 8 - Jarosław Kalinowski; (%)

	1	2	3	4	5	6	7	8
Ogółem	1	1	2	2	1	0	2	2
Płeć								
Mężczyźni	1	1	3	4	2	1	3	2
Kobiety	1	1	1	1	1	0	1	3
Wiek								
18-24 lat	2	2	0	4	3	0	1	3
25-34	2	1	2	1	1	1	1	1
35-44	1	1	3	1	2	0	3	2
45-54	1	1	2	2	2	0	2	4
55-64	2	0	3	4	0	1	3	4
65 lat i więcej	0	0	2	1	1	1	2	1
Miejsce zamieszkania								
Wieś	0	1	1	1	1	1	1	6
Miasto do 20 tys.	1	0	4	1	1	0	5	0
20-100 tys.	1	2	3	1	2	0	3	1
101-500 tys.	1	1	1	1	1	0	3	1
501 tys. i więcej mieszk.	3	0	3	5	1	0	1	0
Wykształcenie								
Podstawowe	0	1	1	1	1	1	2	3
Zasadnicze zawodowe	0	1	2	2	3	1	2	3
Średnie	2	0	2	3	1	0	2	3
Wyższe	5	0	6	5	3	0	3	0
Grupa społ.-zaw. pracujący								
Kadra kier., inteligencja	5	0	6	2	6	0	3	0
Prac.umysł.niż.szczebla	3	1	1	7	0	0	1	1
Pracownicy fiz.- umysł.	1	2	1	2	2	0	4	2
Robotnicy wykwalifikowani	0	0	5	2	2	0	1	3
Robotnicy ni wykwalifik.	0	0	0	2	6	0	0	0
Rolnicy	0	0	3	0	0	2	3	12
Pracujący na własny rach.	6	0	4	2	0	0	7	2
Bierni zawodowo								
Renciści	0	0	1	2	3	1	3	4
Emeryci	0	0	3	1	1	1	1	2
Uczniowie i studenci	2	5	0	6	0	0	0	5
Bezrobotni	1	0	1	0	1	0	1	0
Gospodynie domowe i inni	2	3	0	2	1	0	1	0
Pracuje w:								
inst. państw., publicznej	2	0	4	3	3	0	1	2
spółce właścicieli								
prywatnych i państwa	1	0	3	5	1	0	1	3
sekt. pryw. poza rolnict.	3	1	2	4	2	0	5	3
prywatnym gosp. rolnym	0	0	5	0	0	2	4	14
Dochody na jedną osobę								
Do 275 zł	1	3	1	0	2	1	1	3
276-399	0	1	3	1	1	0	6	6
400-549	0	1	2	3	1	1	1	2
550-799	2	0	3	4	2	0	2	0
Powyżej 799 zł	3	1	3	2	2	0	2	2
Ocena własnych war. mater.								
Złe	1	1	1	1	2	0	3	3
Średnie	1	1	2	1	1	1	1	3
Dobre	3	0	5	5	2	0	3	2
Udział w prakt. religijnych								
Kilka razy w tygodniu	0	0	8	1	3	0	4	5
Raz w tygodniu	0	1	2	2	2	1	2	4
1-2 razy w miesiącu	1	0	1	2	0	0	2	2
Kilka razy w roku	3	2	1	2	1	0	0	0
W ogóle nie uczestniczy	4	1	1	3	3	0	2	0
Poglądy polityczne								
Lewica	0	1	0	1	2	1	1	1
Centrum	2	2	2	2	1	1	4	4
Prawica	2	0	8	6	2	1	3	3
Trudno powiedzieć	0	0	0	1	1	0	0	2

Tabela 1. cd. 9 - Marian Krzaklewski; 10 - Aleksander Kwaśniewski; 11- Jolanta Kwaśniewska; 12 - Andrzej Lepper;
13 - Leszek Miller; 14 - Andrzej Olechowski; 15 - Jan Olszewski; 16 - Maciej Płażyński;

(%)

	9	10	11	12	13	14	15	16
Ogółem	2	31	2	1	1	4	0	1
Płeć								
Mężczyźni	2	32	1	2	2	4	0	1
Kobiety	1	29	2	1	1	4	0	0
Wiek								
18-24 lat	4	26	2	2	1	2	1	1
25-34	3	35	2	2	0	7	0	1
35-44	0	29	3	2	2	4	0	1
45-54	0	32	1	1	1	4	0	1
55-64	1	35	0	0	1	5	0	1
65 lat i więcej	3	27	1	1	4	1	0	0
Miejsce zamieszkania								
Wieś	1	29	2	3	1	3	0	1
Miasto do 20 tys.	1	30	1	3	3	3	1	2
20-100 tys.	2	32	4	0	2	3	0	0
101-500 tys.	3	37	0	0	2	7	0	0
501 tys.i więcej mieszk.	2	25	1	0	1	5	1	0
Wykształcenie								
Podstawowe	1	28	1	2	2	4	0	1
Zasadnicze zawodowe	1	33	2	1	1	4	0	1
Średnie	2	30	2	1	1	5	0	1
Wyższe	0	34	1	1	1	9	0	0
Grupa społ.-zaw. pracujący								
Kadra kier., inteligencja	3	21	3	0	1	5	0	1
Prac.umysł.niż.szczebła	1	37	0	0	1	10	0	0
Pracownicy fiz.-umysł	0	27	2	3	1	3	0	0
Robotnicy wykwalifikowani	3	36	4	1	1	5	2	1
Robotnicy niewykwalifik.	6	32	0	0	0	5	1	0
Rolnicy	0	25	0	6	1	2	0	0
Pracujący na własny rach.	2	30	3	0	0	5	0	4
Bierni zawodowo								
Renciści	2	28	2	0	2	3	0	0
Emeryci	2	29	1	1	4	1	0	0
Uczniowie i studenci	2	27	4	2	0	4	0	3
Bezrobotni	0	35	1	4	0	3	1	1
Gospodynie domowe i inni	1	38	0	0	1	5	0	0
Pracuje w:								
inst. państw., publicznej	1	33	1	2	2	5	0	1
spółce właścicieli								
prywatnych i państwa	4	36	3	0	1	7	0	0
sekt. pryw. poza rolnict.	2	30	1	0	0	5	1	1
prywatnym gosp. rolnym	0	23	2	5	0	2	0	0
Dochody na jedną osobę								
Do 275 zł	0	25	3	3	1	2	0	0
276-399	0	28	2	1	2	4	0	2
400-549	2	29	1	1	2	4	1	0
550-799	1	33	3	1	3	4	0	1
Powyżej 799 zł	3	34	1	0	1	7	0	1
Ocena własnych war. mater.								
Złe	0	25	2	2	1	4	0	0
Średnie	2	34	2	1	1	4	0	1
Dobre	3	32	0	1	2	5	0	1
Udział w prakt. religijnych								
Kilka razy w tygodniu	10	25	0	0	0	1	0	0
Raz w tygodniu	2	29	2	1	2	5	1	1
1-2 razy w miesiącu	0	33	2	2	0	2	0	0
Kilka razy w roku	0	31	3	1	3	5	0	0
W ogóle nie uczestniczy	0	39	0	1	1	5	0	0
Poglądy polityczne								
Lewica	0	52	3	3	4	2	1	0
Centrum	0	26	2	1	1	7	0	1
Prawica	7	15	0	1	0	8	0	2
Trudno powiedzieć	0	24	1	1	0	1	0	0

Tabela 1 cd. 17 - Lech Wałęsa; 18 - Inny polityk byłej koalicji PSL-SLD; 19 - Inny polityk byłej koalicji AWS-UW; 20 - Inne nazwisko; 21 - Zaden, nikt

(%)

	17	18	19	20	21	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	1	0	0	0	25	20	1083
Płeć							
Mężczyźni	1	0	0	1	23	14	514
Kobiety	1	0	0	0	26	24	569
Wiek							
18-24 lat	0	0	0	0	29	16	155
25-34	2	0	0	1	25	12	190
35-44	1	1	1	1	26	18	209
45-54	0	0	0	0	27	18	234
55-64	1	0	1	0	17	22	123
65 lat i więcej	1	1	0	1	21	32	172
Miejsce zamieszkania							
Wieś	1	0	0	1	21	26	398
Miasto do 20 tys.	0	0	0	0	27	18	126
20-100 tys.	0	0	1	0	24	18	222
101-500 tys.	1	0	0	0	23	13	197
501 tys. i więcej mieszk.	0	0	1	0	35	15	140
Wykształcenie							
Podstawowe	1	0	0	1	22	29	293
Zasadnicze zawodowe	1	0	0	1	24	19	288
Średnie	0	0	0	0	26	17	415
Wyższe	0	1	0	1	27	5	85
Grupa społ.-zaw. pracujący							
Kadra kier., inteligencja	0	0	0	0	36	7	49
Prac. umysł. niż. szczebla	0	0	0	0	31	7	109
Pracownicy fiz. - umysł.	0	0	0	0	28	22	85
Robotnicy wykwalifikowani	0	0	0	1	24	10	94
Robotnicy niewykwalifik.	0	0	0	0	32	18	41
Rolnicy	0	2	0	0	19	24	70
Pracujący na własny rach.	3	0	0	0	18	14	54
Bierni zawodowo							
Renciści	1	0	0	1	20	31	124
Emeryci	1	0	0	0	22	26	199
Uczniowie i studenci	0	0	0	0	22	19	74
Bezrobotni	2	0	0	1	31	19	119
Gospodynie domowe i inni	3	0	2	1	19	20	64
Pracuje w:							
inst. państw., publicznej	0	0	0	0	26	15	160
spółce właścicieli	0	0	0	0	29	5	87
prywatnych i państwa	1	0	0	0	28	12	203
sekt. pryw. poza rolnict.	0	2	0	2	18	22	85
prywatnym gosp. rolnym							
Dochody na jedną osobę							
Do 275 zł	1	1	0	1	29	22	162
276-399	0	0	0	1	21	20	103
400-549	1	0	1	1	25	19	211
550-799	0	0	0	0	21	21	157
Powyżej 799 zł	0	1	0	0	25	12	173
Ocena własnych war. mater.							
Złe	1	0	0	1	27	25	342
Średnie	1	0	0	1	24	19	517
Dobre	0	0	1	0	22	12	223
Udział w prakt. religijnych							
Kilka razy w tygodniu	0	0	0	0	13	31	63
Raz w tygodniu	1	0	0	1	23	19	530
1-2 razy w miesiącu	0	0	1	1	32	18	188
Kilka razy w roku	0	0	0	0	26	21	207
W ogóle nie uczestniczy	0	0	0	0	26	14	95
Poglądy polityczne							
Lewica	1	0	0	1	18	8	314
Centrum	0	0	0	1	28	15	301
Prawica	0	0	1	0	24	18	206
Trudno powiedzieć	2	0	0	0	28	39	263